

органи з питань пробації не мають можливості надати суду необхідну інформацію щодо обвинувачених, яка б сприяла винесенню судом рішення про призначення необхідного й достатнього покарання у разі доведення вини. Це пов'язано з відсутністю необхідного часу на проведення зустрічей та бесід з обвинуваченим, узагальнення додаткової інформації щодо його особи, проведення аналізу та підготовки тексту досудової доповіді.

Практика використання досудової доповіді судом є позитивною, тому ті проблеми, що постають перед представниками уповноваженого органу з питань пробації, потребують подальшого вирішення на законодавчому рівні.

Список використаних джерел

1. Кримінальний процесуальний кодекс України станом на 05.08.2018 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>. (дата звернення – 09.10.2018)

2. «Про затвердження положення Порядку складання досудової доповіді», Наказ Міністерства Юстиції України від 27.01.2017 № 200/5 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0121-17>. (дата звернення – 09.10.2018)

***Федченко О. В., Карпенко М. В.,**
здобувачі ступеня вищої освіти бакалавра
за спеціальністю «Право» Інституту
кримінально-виконавчої служби*

Науковий керівник:

***Микитась І. М.,**
кандидат юридичних наук, начальник
кафедри кримінології і кримінально-
виконавчого права Інституту кримінально-
виконавчої служби*

ОСОБЛИВОСТІ ЗВІЛЬНЕННЯ НЕПОВНОЛІТНІХ ВІД ПОКАРАННЯ ТА ЙОГО ВІДБУВАННЯ

Субкультура місць позбавлення волі наданий момент зазнала значного розповсюдження, але на жаль не в тому світлі яке є насправді. Вона показує вигадану романтику злочинного світу, через фільми, музику. Багато підлітків потрапляє під даний вплив і поглинутими даною псевдо романтикою стають на шлях злочинця. Дана категорія злочинців є досить важливою, тому що даних осіб можна ще повернути до суспільства. Головне на даний момент максимально зменшити потрапляння даних осіб до місць позбавлення волі. Оскільки

неповнолітні вважаються досить вразливою категорією засуджених, для них в чинному законодавстві створено ряд важливих особливостей які характеризують саме напрямок звільнення і відбування покарання .

Відповідно до ст. 97 та ст. 104 КК України звільнення від покарання, яке може застосовуватися до неповнолітніх, – звільнення від покарання із застосуванням примусових заходів виховного характеру та звільнення з випробуванням.

Обов'язковими умовами звільнення від покарання із застосуванням примусових заходів виховного характеру є: вчинення злочину невеликої або середньої тяжкості; наступне, після вчинення злочину і до постановлення вироку, щире розкаяння і бездоганна поведінка.

Якщо суд внаслідок оцінки цих обставин дійде висновку про те, що неповнолітній, не потребує застосування покарання, він може звільнити його від покарання із застосуванням зазначених заходів.

Також потрібно розглянути основні аспекти звільнення від відбування покарання з випробуванням, а саме: звільнення від відбування покарання з випробуванням неповнолітніх можливе при засудженні їх тільки до одного виду покарання - позбавлення волі; іспитовий строк встановлюється тривалістю від одного до двох років; у разі звільнення неповнолітніх від відбування покарання з випробуванням суд може покласти на окрему особу (за її згодою або на її прохання) обов'язок щодо нагляду за засудженим та проведення з ним виховної роботи.

До критерії звільнення від покарання також треба віднести звільнення від покарання в зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку, а також умовно-дострокове звільнення.

Для закінчення давності виконання обвинувального вироку ч. 3 ст. 106 Кримінального кодексу України встановлює такі строки:

- 1) два роки - у разі засудження до покарання, не пов'язаного з позбавленням волі, а також при засудженні до покарання у виді позбавлення волі за злочин невеликої тяжкості;
- 2) п'ять років - у разі засудження до покарання у виді позбавлення волі за злочин середньої тяжкості, а також при засудженні до позбавлення волі на строк не більше п'яти років за тяжкий злочин;
- 3) сім років - у разі засудження до покарання у виді позбавлення волі на строк більше п'яти років за тяжкий злочин;
- 4) десять років - у разі засудження до покарання у виді позбавлення волі за особливо тяжкий злочин.

Якщо порівняти ці строки з тими, що встановлені у ст. 80 Кримінального кодексу України стосовно повнолітніх, то очевидно, що вони є значно меншими за своєю тривалістю.

Особливістю умовно-дострокового звільнення неповнолітніх порівняно із загальною нормою про умовно-дострокове звільнення (ст. 81 Кримінального кодексу України) є те, що його підставою є виправлення засудженого, доведене сумлінною поведінкою та ставленням до праці і навчання.

Аналіз ст. 107 Кримінального кодексу України дає можливість зробити важливий висновок: щодо осіб, які вчинили злочин у віці до вісімнадцяти років, закон не містить заборони на їх умовно-дострокове звільнення незалежно від тяжкості злочину і навіть наявності рецидиву.

Якщо умовно-достроково звільнений протягом невідбутої частини покарання вчинить новий злочин, то суд призначає покарання за правилами, передбаченими у ст. 71 Кримінального кодексу України, тобто за сукупністю вироків

Отже, розглянувши чинне законодавство ми можемо дійти висновку, що законодавець, намагається мінімізувати застосування покарання у виді позбавлення волі до неповнолітніх. Це зумовлено тим що дана категорія засуджених є досить важкою і важливою. На нашу думку ми маємо прибігати до покарання у виді позбавлення волі в крайньому випадку, бо як показує практика неповнолітні які потрапляють до місць позбавлення піддаються виправленню важче, ніж ті що залишилися на волі, і зазнали інших заходів впливу.

Чернишов Д. В.,

заступник міністра юстиції України

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПОНЯТТЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРОБАЦІЇ В УКРАЇНІ

Забезпечення безпеки суспільства в Україні наразі є першочерговим завданням публічної адміністрації. Саме інститут пробації як соціальний інструмент, покликаний реалізувати поставлену мету. Адже, виправлення засуджених та запобігання вчинення ними злочинів повторно є провідним профілактичним засобом не допущення порушення прав, свобод і законних інтересів громадян. Крім того, інститут пробації в Україні функціонує ще й для забезпечення суду інформацією, що характеризує обвинувачених, з метою прийняття судом рішення про міру їхньої відповідальності.

Нині в Україні проводиться наполеглива робота по запровадженню повноцінного функціонування пробації, як вагомого чинника демократичного